

Latweeschu Awises.

51. gaddagahjums.

No. 34.

Trefschdeenâ, 23. August (4. September).

1872.

Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Kuttinagen, pr. Frauenburg, Kurland.
Expeditzija Westborn t. (Neben) grabmatu bodde Zelgawâ.

Rahditais: Wisjannafahs sinas. Daschedas sinas. Gruntineeks un kalps. Musiks un Latweeschu wezi un jauni musika eerohtschji. Neb-Kuuma inabfums eelsch Nr. 33. Abilda. Raudas tirgus. Labbibas un pretschu tirgus. Studdinafchanas.

Wisjannafahs sinas.

Pechterburga 20. Aug. „Wald. aw.“ sinno, ka Keisars waffar effoht abrauzis Charkow pilsehtâ un pusdeenâs laika atkal aibrauzis.

Berline 31. (19.) Aug. Wahzu Keisars abrauzis mahjâs. Tê ar wiffu spechtu taifahs ar libdi schim wehl neredsetu gresnumu tohs augstus keisara weesus fanemi. Bel Kreewijâs un Austrijas keisareem tur arri buhs wiffi Wahzsemmes masakee waldneeki; tiklai ihsti wehl nesim, waj arri Bairijas kehninsch nahks. Saksijas kehninsch, ar kuru Keisars us Berlini mahjâs braudams, irr sagahjees, pats wegs wihre buhdams, sawâ weerâ subtihs sawu dehtu, Saksijas krobnamantineeku Albert.

— 30. (18.) Aug. atkal fahfuschahs Franzijas farra losfu inmafahchanas.

Parises aw. „Moniteur“ sinno, ka pahwests effoht it stipri fahlimmis.

Kaufajjâ Schemacha pilsehtâ scho waffar atkal 2 reises nipras semmesstribeschanas bijuschas, bet paldeews Deewam, schoreis nekahda leela fshahde nau notiffusi.

Zelgawa. 19. August ta „Masubehru fshola“ libdi 18. Sept. tappa fshgta. Tai deenâ atkal jaunpeemeldeschanas taps peenemtas. R. S—z.

Sinnas par schi gadda lauku augteem fkanm tâ: Dweras gubernâ seemas labbibâ un waffareja labbi, til 2 ayriakos widdischki, bet fahle bij lohti masa. — Kofstromas gub. libdi 20. Juli trubka lectus, ihpafchi rudfi zaur to panihka; seens, fas tur agrahl malfaja dauds 1 rubl. par birfanu, cet taggad jan pee 3½ rubl. — Drenburgas g. wiffi lauki bij labbi fahzami. — Dulas g. weenâ dalka seemas lauki bij labbi, ohwâ flikti. Waffarejam wehl laika usnahza lectus, tâ la labbi augki, weetahm ihsti kupli gaidami. Seena laiks zaur leetu lohti notawehis. — Kalugas g. lauki un plawas gan bij iffaltuschas, bet wehlabl atkal tâ aspirga, ta gads nebuhs flikti. Weetahm krusa stipri fshahdeju; weenâ aprinki trefcha dalka lauku bij paliffusi ue-apfsheta, jo magafinas bij ifaltuschas un kaudis nefur newarreja fehllu dabuht. — Tambowas un Saratowas gub. pa leelai puffed lauki fshahweja labbi, pa masai puffed widdischki. Til seenu nedabubu lectus labhad fanemi.

Zelgawâ 14. Aug. pret waffara laiku ugguns ijeheles fahdâ ebrbergi stallplatscha fehtâ, bet tappa drihs no famannigeem ugguns dshhejeem apdschis.

Mafkawas politechniska ifshahde no 30. Mai libdi 11. Augustam bij no 163,594 zilwekem, fas biketes pirkuschji, apmolleta, tâ la eementi 127 rubl. rublu.

Nischni Nowgorodâ ar leelo gadda tirgu taggad ifskattahs lohti wahji un wifs tas ihpafchi zaur teem leelem ugguns grehkeem, fas pee prezehm darrijis fshahdi no fahdi 5 milioni rublu.

Kofandas semmes waldineeks (fans) nefen pirmo reis sawâ mubichâ dabujis redseht gibmju gaismas bildites (fotografijas) un ifshahdees, waj wiffch newarretu tabdu fshunstneeku dabuht, fas arri winnu pafchu un winna peederrihus bildes nonemm. Kreewu Turkestanes generalgubernators tubdal scho wehleschanohs ifpildijis un nofshrijis weemu offizeeru, fas scho bilfchu fshunfi proht. Schim offizeeram irr arri tas libdi widohts, lai fur to eewehrojama atrohd Kofandes semmê, pilfchus un festungas arri peefshme, nobilde un pahnefs us Kreewu lehgeri, ta warr Turkestanes femmibas fshajumu ar to apdahwinahht.

Espanijas kehninsch no sawa zelta irr atkal galwas pilsehtâ Madridê abrauzis un fâ leekahs, til fshnigi fâ nekad apfshweiznahks. Arri jaunajâ fortes kungu zeshana waldibas draugi irr leelajâ puffed. S.

Daschedas sinas.

No eelschsemmehm.

No Leepajas. Leelfirsts krobnamantineeks 7. August pulsten 6. pehz pusdeenâs peekrauzâ ar damfluggi „Standard“ pee Leepajas ohsta deenwidduw-dambjeem un tappa apfshweiznahks no ne-ifskaitamu lauschu gawilfshanas bahfeem. Pilsehta nammi bij ar pukkehun un fahkumeem pufshkoti. Gepretti peestahfchanas weetai Leepajas pilsehts bij pawiffonu zehlis, kurrâ wiffadu lahrtu preekschneeki fapulzejahs un warreja to laimi baudiht, wiffupirms Keisarijku augstibu fahgaidiht. Gar pawiffonu bij zumtes ar faweem farrogeem nostahjuschahs; preekschâ fshahweja gohda waktis, tad atkal pilsehta filla un fahka gwardija. Kad zeem. gubernatora f. bij sawu rapportu par sawu gubernu pafshnedfshis, tad Keisariflas augstibâs preekschâ fshahjahs pawiffonâ tee waktis un gubernas un pilsehta augstee kungi. Gohda waktis tappa nemta no 115. Wjasmas regimentes. Keisarifla augstiba tad wiffupirms dewahs us basnizu, un pehz tam aplahfoja jauki apfshahditi jubemalli. Pulsten 7. bij gohda maltite konsula Schnobela nammi, tai pafschâ nammi, fo Keisara majestetes un augstibas 1862. gaddâ ar sawu pobuhfchanu bij pagohdinajuschas. Pee maltites gubernators iffarza muhsu Kunga un Keisara, augstas Keisarenes un wiffa angsta Keisara nammi weffelibu; pilsehta eltermans Ulrich f. atkal leelfirsta krohna-

mantineeka weffelibu. Kurssemes miischneeku wezzakais von Mecke leelstufenes krohnamantineezes augstu weffelibu. Behz mallites no pilsehta dfeedataju beedribahm tappa dseejmä augsta krohnamantineeka laimiga atbraufschana apbseedata, wiß dahrs bij ar raibahm lampahm puschlohts. Pulksten 9. leelstests apmekleja pilsehta teateri un dewahs tad us nakts duffu dselszella waggonds. No rihta pulksten 9^{1/2} augstais weests dewahs pa dselszefku probjam.

K. G. A.

No **Saldus** pusses. Ar preezigu sirdi warrefim scho-gadd plausamus swehtikas swehtihl, jo lauka angli zaur un zauri rehkinajoht irr brangi isdewuschees. Druwas jau lihds pus Augustam tuffchas un labbiba lohfschi fawahkta, tillai wehl rahzen nemmami, kas arri, paldeews Deewam, smilts semmes irr ittin labbi, bet mahla semme gan pubstohht. Rahposti arri buhtu labbi, ja tahpi tohs par dauds nepuhletu; bet nu arri pascheem jau nahf spreggas wirfä, ka fahl pee mallas gumstees, jo 13. un 14. August rihta jau mannijahm pirmo saluu. — No ahbsteem tillai kahdu rettu dabujam redseht; bet turpretti wiffadas ohgas bij brangi isdewuschahs. Arri pulkchem schi waffara lohfi isdewiga. Birnahs jurgines jau redsejahm seedam tai 10. Juni, fur zitteem gaddem Zuhli eefahkumä fahka seedeht. — No fehrigahm effam, gohds Deewam, pasargati, rettais kahds ar azzihm apstegst. Lohpi arri usturrabs weffel, tillai kahdam rettam dsirdjahm zuhlas flimmojam un daschas pohsta eijam. — Juli mehnesi trakti funni gan dascham pee lohpeem slahdi darrijufchi. — Ugguns grehks tillai pahri weetas bijis. — Sagli gan schur un tur sawus tumfbas darbus pastrahda, no kurreem tillai weenu lihds schim nedirdetu grehla darbu gribbu peeminneht: tai 24. Juli nakti Ulpes Kaulazu fainneekam brangs schlimmelis no plawas meschä ceewests un ahda nomaukta, tillai pee galwas un lakia sihme atfahhta par pasihfchanu.

A. K—k.

No **Leel-Swehtes** 5. Aug. Juni un Juli mehneschi muhsu druwas ar sawu faufumu kalteht kalteja un bijahm warren isflahpuschi pehz kahdas debbes raffinas. Kartupele lufsti, beeschu un burkanu dohbbs fahka jau gluschi nowihst. — Bet ar Juli pehdigahm deenahm tilfahm warrenigi eepreezinati no sen gaidita leetus, kas tohs istwihlufschus, gluschi nogurrufschus angtus un stahdus atkal mohdinaja ihstena wingrumä. — Lectus muhs nu apfweizina jau wairahl deenas, gan kahdu deenu nostahjabs, tad fohl aikal lihht, ka ar schehlumeem jau noflattamees us muhsu kartupeleem — un dsirdam, ka weens ohtrs waimana: „tee eet jau pohsta!“ Ruds, kweeschchi irr jau nowesti; zits rudsus jau beigfchoht kult. — Kweeschchi bij pa leelakai dallai it teizami auguschi; bet ruds — daudseem tillai widdischki. Dasch preezajabs par labbu raschu, dasch atkal fehrojabs, ka ne-effoht raschas. — Par aufahm un meescheem irr deewsgan lo papreezotees, jo tee fmaida ar sawu bagatibu. Bet ar senahf noptanteem meescheem, ka arri ar kweeschcheem, kas wehl polikufschchi lauka, israhdahs deewsgan flummigi, deht tam, ka taifabs zaur pastahwigu leetu jau stipri dihg. — Seenu scho-gadd gan labbi faehmahm, bet bij

deemschehl pawahji audsis. Attahs no pehdiga leetus irr warren faehmees. Tai Deews scheligais dohd, ka warreta lo gohdam nokohpt!! — Ar lauku nokohpchanu eet scho-gadd deewsgan weikli, ja laiks dauds mas noturretohs, warretum zerreht, ka lihds Mahras turgum wiffi sehjuni buhs nokohpti, fur turpretrim zitteem gaddem tif knappi nokohpa lihds Mikkeleem. Semme preefch nahkamas seemas sehjas irr jau tiftahl fagattawota, ka sehjei ar sawu zerribas pilnu sehtumi warr katreu brithdi tihrumä stahtees. Bischu lohpejeem bij scho-gadd laimihgs kehrens ar meddu, bet no behrneem dasch palikka gluschi tuffsch. Wehlam, lai weffeliba un sekmeschana aplaimo muhsu mihlus semkohpjus!!

Chr. S—ldt.

No **M**..... nowadda Kurssemä kahdus gaddus atpakkal nodewa rekrufschds weenu jaunekli, kam ne tehwa ne mahtes ne zitta kahda radda nepalikka. Schis pats jauneklis, bes peederrigeem buhdams sawä deenestä atminneja daschu passhtamu dsintene un teem rakfija grabmatu, istahstidams, ka tam klahjabs. Kaut gan jauneklis ne ar wahrduu nebij minnejis, ka tas kahdu palihdsibu wehletohs, tad tomehr saraddabs wairahl kohpā, sametta naudas teefinu un nofuhstija to jauneklum, kas mihlestibu bij sehjis un mihlestibu plahwa.

G—g.

Pagohdinahchanas. Muhsu Kungs un Keisars ar fudraba medaleem „par usihtibu“ apdahwinajis Bulka muishas pagast. wezzako M. Vertmann, tohs pag. skribweus no Intschu kalnamuishas J. Adler, Kurista un Jaun Kustnuuichas — Daniel Magt, Kohpafchu D. Brange, Leelwaheres un Rembatmuishas J. Dreksler, no Linameggi K. Sperling.

Par **Zehsu semkohpibas israhdischanu**, kas 4. 5. un 6. August noturreta, lassam Mahl. w. schibs sinas: Par scho pirmo Zehsu israhdischanu gan japreezajabs, jo komiteja neween gan agahl wiffu pilnigi bij isskaidrojusi un pat masakohs semturus usajzinajusi, bet arri wiffas leetas ar latwiskeem un wahyiskeem usraksteem apfimejusi; japreezajabs arri, ka paschi semneeki us scho israhdischanu pilnigi bij beedrojufchees. Pahrejo laiku leetä likdami, te turreja sawulzes fshlmeisteri, pagasta skribweri, semturri, dfeedataji turreja konzerti teem zaur kruffu un negaisu apflahdeteem par labbu u. t. j. pr. Israhdischanu atwehra 4. Aug. pulkst. 11. Kad musikis beidsa, tad Widssemes semkohpibas presidents v. Blankenhagen kungs latwiskä walloda turreja atwehfschanas runnu, kurrä sanahkufschohs apfweizinaja un israhdischanas nodohmu gaischi un jaulti isteiza. Behz tam Lubejas pagasta skribweris Bils kungs turreja ohtru runnu, israhdischanas wehrtibu pahfpreedsams un sawu runnu beigdams issfauga weffelibu, ilgu muhschu un spehzigu rohku muhsu wiffufscheligam un mihlam semmes tehvam, Keisarim Aleksandram II. Ar musikli nu dfeedaja: Deews fargi Keisaru 2c. Israhdischana tiffa turreta leetä labbibas schluhni un tur aplahrt eetaiftä sehtä. Redsam tö bij wiß, kas muhsu Baltija aug un kas tohp sastrahdahs, bet wiß us to glihtako. Ohträ deenā prohweja sirgu spehkus pee wesumu willfchana. Pehter Zausohns dabuja 60 rubl. gohda makfas par kehwi, kas wilka 19 birkawus un 4 pohdus 130 affu

tahti pa 2 $\frac{1}{2}$ minutehm; Zahn Ainfobn 40 r. par ehfeli, kas wilka 378 pohdus; Zahn Berg, kurra ehfeliä wilka 380 pohdi 126 aff. tahti pa 3 min. — Par labbi aund sinateem ehfeteem dabuja L. gohda mafku Zahn Ainfobn (25 rubl.), Rein Kempe no Kalz-Dhofenes II. gohd. m. (20 r.); Reissner no Kempu muifchas 15 r.; pa 10 r.: Zahn Berg no Walmeeres un Julius Gabran no Selsawas. Par kehwehm Zahn Gärtner no Zehfelm I. gohd. m. (15 r.), Zehlab Kabrllin no Burtneel jaun. m. 15 r.; pa 10 rubli: Zahn Brode no Dsehrb. Auku m., Adam Lange no Skulberga, Mart. Uppibt no Stribku m. Gohda ufteiffchanas dabuja Zahn Rudfit, Pohl L. Zehfis. — Sesideenas walfara pullft 6. Zehfu basnizä turreja Wez-Peebalgas, Trikofes un Straupes dseedataji basnizäs konzerti, teem zaur wehtrahm nelaimë krittufcheem par labbu. Par konzertu direktoru bij Korret kungs no Wez-Peebalgas. Israhdischana effoht no fahdceem 7 tuhfl. weeseem bijuffi apmekleta un eenahzis libdi 1300 rubl.

No Moscheikeem us Mehmeli gribb dsefzeffu taiffht un zaur to faset Leepajas-Kaunas zeffu ar Tilfit-Mehmeles zeffu. Ar to zeffu taiffichanu no Mehmeles us Tilfiti eimoht lohti lehni us preefschu.

Mafkawä irr ihpafcha afziju beedriba us to zehlfes, ka warr miltu malfchanu leeliffkam idbarriht. Irre aprehkinabts, ka Kreemu semme labbibu graudös us ahrfemmehm fuhhdama, faude wiffu to pelnu, prohti fahdus 50 millionus rublu, fo warretu par malfchanu eenemt un kas tad pafchu semmei par labbu nahktohs.

Behterburgä irr fabraufufchi un jau no 10. August turr fawas fehdeschanas statistikas gudribas kungi, fahdi 120, kas no wiswiffadahm walfthim, no pat Amerikas te fanahkufchi gribb fawas noruanas turreht, ka warretu fawu gudribu, kas wiffus fadsihwes notiffkumus flaitidami un eenehrodami isfwer, jo wairahf paweizinaht. Par gohda presidenti fapulzei irr leelfirfts Konstantins, kas fapulzi ar runnu atwehra. Starp weeseem irr ihpafchi minnams flawenais Keteleh kungs no Belgijas, kas libdi fchim wisdisslakki gar statistikku darbojees. Sapulzes kungi tohp wiswiffadi gohdinati. Leelfirstene Helena Pawlowna teem fawas pils sahles un dahrus atwehrufe; Behterburgas pilfehts gahdajis kohrtelus eerahdiht wiffulepnafejös trahteerös; 13. August bij wiffi us Reifara maltiti us Jarfkoe Selo aiginati; Mafkawas pilfehts atkal eeluhdis pee few un us Mafkawas istabdi. Tä nu teem aisees fahds laiks gan firdigä darbofchanä gan atkal jaufös laika kaweklös.

Podolijas gubernä dshwo leeliffi ar beefchu zuffura taiffichanu. Pee teem libdisschinnigeem 33 fabrikeem nahf taggad wehl 16 jauni flabt, kas ifgaddus isdohs libdi 1 $\frac{1}{2}$ milionu pchdu zuffura. Til weenas dohmas irr turrenes laudihm, prohti, ka meshi tur zaur to ees pee galla; jo fates fabrikis zaur zaurim istebre par gaddu fahdas 30 tuhfl. affes malfas.

Warschawä 31. Juli fahds Frantschu kungs usbrauzis ar gaisa fuggi gaisä; schis fuggis bijs weens no teem, kas farra laika Parisei bij kalpojis. Libdi ar Franzi eefahpufchi wehl 3 Pohl kungi, awifchu redaf-

tori; 9100 pehdas (wairahf lä 2 $\frac{1}{2}$ werstes) gaisä uf-fahpufchi, braufufchi trihs stundas, kamehr pee Malina staziones fahpufchi laiftees un fahpufchi semmë. Bet nu bijufchi ehmi. 31. Juli bij ta deena, no kurras bij dauds puffed zaur schahdeem tahdeem isdaudfinahts, ka buhschoht pastardeena un netruhka weeglischu, kas tahdahm runnahm arri tizzeja. Tä arri tur tee laudis eeraudfidami leelo gaisa ballonu dohmaja ka ta nu buhschoht ta gaidita afteffwaigsne, kas wiffu semmes lohdi druppäs malfchoht un jo wairahf fahka tribzeht un fleegt, kad ballons teefcham nahza us winneem semmë; kamehr beidschoht redseja, kas tas par breefmu putnu.

No ahrfemmehm.

Behz Wahzsemmes waldibas nospreduma teem deenestä fahwedameem Kreemusemmes daktereem irr ta warra dohta, isdohf leezibas grahmatas, ka weens un ohtrës no të dshwodameem Wahzsemmes pawalfstneckeem irr nederrihgs preefsch farra deenesta.

No Berlines. 7. August wifs tas apgobbals no Erfurtas libdi Merseburgai irr zaur ne-istezamahm negaisa breefmahm fapohkhts. Weefuls ar krusfu un leetu irr laufus fahittis un aiffkallojis, ka breefmas redseht; almini, lohki un nammu druppäs irr tablu aifdshitas, putni un lohpi noffifi, arri zilweku dshwibas pohstä gahjufchas. Rahdu feerendel stundu beesais mahfulis wiffu gabbalu tibri tumfchu padarrijis un til sibbini fawu breefmu gaismu fchurp turp fchauftijufchi. Pa laimi leela daffa lauku auglu bij jau fahohpta.

Wezzais Garibaldis 2. August no fawas Kaprera fallas islaidis raktu laudis, fo pats turr par manifestu pee Italefcheem. Schinni rakstä wezzis usweddina wiffus Italefchus, kas gribboht fwabbadi buht, lai rahdahs lä wihri pret waldibu, pret pahwestu, lai beedrojahs, ka warr nofrattibt wiffas tahs nastas, kas wehl speefch. Italefchu awifes ne-atradamas neko jaunu schinni rakstä, lä til tohs sen pasihstamus un tomehr tukfchus padohmus, johlodamas falka: Wehl reis preefsch mirfchanas Garibaldis wiffu fawu mantu fawahkis un rulliti fahefjis.

Freiburgä (Schweiz) nupat notizzis schahds notiffkumë. Weens Schweizu faldats no deenesta pahrahdams atfneeds fawu tehwozi un ais preeka tä eelihgsmojahs, ka paleel us eelas gulloht. Diwi pasihstami to nemm un eenes fahdä nammä, nogreesch uhfas, nowuzze galwiddü pliffkumu, apgehrbj tam muhka drehbes un nowedd libdi tuwajam flosseram un tur falka, ka fcho muhku us zeffa atraddufchi un libdi lai to zitteem par apfneeklu nepamet appafsch debbes. Tur arri to uinemm. Bet nu usmohduscham bij fo bribnitees. Winfch fahf lehrumohf, falka, ka effoht faldats, semneeku puiffis no ta un ta zeema. Bet flosseri to netizz; dohma, ka muhks wehl nau isgullejees, dohd padohmu, lai wehl leelabs us ohtru aufi. Bet weefs nu tohp dusmihgë, fahf koutees; zitti atkal dohma, ka zaur dferfchann traks palizzis, seen to un nogulda fluffä weetä. Nu faldats affpirdsis fahf luhgtees, lai jel atfouzohf to un to mahzitaju, tas winnu pasihfchoht, ja fchim netizzohf. Tas nu atuahza un pafinna fawu draudses lohzeffi. Saldatam gan bij kauns preefsch mah-

zitaja, bet preeks, ka nu teel wallä. Bet nu dšird, ka tiftab saldats, ka muhki meklejoht isdabuht, kas tee johku taiftaji bijufchi. Ko dohmajet, waj arri pee mums tas warretu notikt, ka kahds tä peedseerahs, ka ar wiinu tahdu nerrestibu warretu isdarriht?

Velais Tšhinegas pilsehts, kas preeksch 10 mehneschem gandrihs pawiffam sadegga un kahdus 100 tubkst. zilwekus bes passahna pametta, irr jau taggad atkal gat-taws ustaisihts ar wehl daudš wairahl nammeem, ne ka preeksch ugguns grehka bij. 9. Oktober buhs gads un pasfaule dabuhs apbrithnoht, ko zilweku tšhaktliba spebj Amerikā isdarriht. Wissi buhs atkal sawds nammōs un jau taggad sinno, ka no strahdneku klases tohp wairahl nau-das us prozentem atliktas, ne ka pehm ap scho laifu.

S.

Gruntineeks un kalps.

4. Rehdes gabbals.

Bassara bij atnahusi. Dufful fainneeks flittā lehn-trehslā fehdeja pirts preekschā. Kanlu sahpes wiinu no jauna breefmigi mohzija. Tas wiinam tas weenihgs preeks bija skattitees, tā jaunū ehtbehrgi buhweja.

Meesneeks sawu fohlischanu bij turrejis un Duffulam trihs tubkstoschus rublus atneffis. Bet deewsinm kā tas bij notizis: Kamehr Zuhle tai apprezeschanai ar meefneeku pretti wairs nebija, tamehr tehwa mihlestiba us Duhminu gandrihs pawiffam bij isdissufi. Paschi wiina smeekli semneefam wairs nepatikka.

Gan arri eeksch zittahm leetahm Duffula firds bij zittada palikkufi. Wiina fischu semme bij tahda, ka lehns leetus neko ne-isdarrija, bet ka negais, wehtra un krusfa to gan mihlstinaja. Tik ween wiina dufmas pret Wendeli wehl wiffā spehlā postahweja. Un ka Wendels tas wainigais effoht, to wansch stipri tizzeja.

Zuhli wairs newarreja pasibt. Skaita wiina gon wehl bija, bet af! zil bahla un zil nofkummufi!

Tehws wiinu aizinaja un fazzija: „Waj to jau sinni, ka Duhminsch ar Susi apfahrt wasajahs un wiffōs krohgōs dier un plihte?“

„To gan sinnu, teht.“

„Tu to sinni un tomehr par to nebehdā? Tahds meitas wihrs mannim negeld. Un tu tomehr wiinu gribbi par wihru, lai gan agrahl wansch tewim bija til reebihgs? Waj effi pee pilnas sapraschanas?“

Paschulail' wihrs, kas keegelus bij weddis, no Duffula kwihiti prassija un turklahbt tā fazzija: „Waj jau sinnat, ka teefa to dedsnataju rohka dabujufi? Wansch us Ameriku gribbejis aibehgt, bet wiini to wehl pee laika fehrusch. Wansch jau arri effoht isteizis, ka wainihgs effoht . . .“

„Un kusch tad tas blehdis irr?“ Tā Duffuls prassija ar spihdoschahm azzihm. Zuhlei firds breefmigi pulsteja, tā ka newarreja runnaht.

„Nu kas tad zits kā Zuhfu zittlahrteis puisis, tas Wendels!“ tā wihrs atteiza.

„Tas Wendels!“ tā nu gruntineeks isfauzahs lihgsmodamees. „Tad wansch taf teescham tas wainigais? To

jau arween esmu fazzijis, ka tas kailais blehdis to padarrijis! Pateizu Deewam, ka mannim to lizzis peedshwoht!“

„Waj sawoju, jeb waj to teescham esmu dširdesust.“ — tā Zuhle — „Wendels zectumā? Kā tad tas gon warretu buht? Kas tad wiinu afsuhdsjeis? Waj tad es tomehr newarrejufi wiinu isglahbt? Un waj tihri par wetti esmu liffusees apsmectees no ta blehscha, ko manna firds eenihsi? Un waj tad wansch, tas blehdis, sawu fohlischanu pahrtahpis un to isteizis, ko Wendels darrijis. Ja wansch sawu wahdu nau peepildijis, tad arri es no wiina esmu wallā! Bet ko tas palihds mannim, nabagai, apsmectai meitai? Waj ar breefmigahm saitehm pee wiina ne-esmu pekehmeta?“

„Af! wifs pagallam! wifs beigts! Zeribas nau! Preefa nau! Schehligu gallu, Deems, dohd sawam nelaimigam behnam!“

Kahdas nedelas wehlahl Wendeli pahrtklausija teefas preekschā. Restaitams kauschu pulks bija par skattitajeem un par klauštajeem. Zihli neweena afsuhdssetaja nebij, kas Wendeli buhtu afsuhdsjeis. Un tomehr wiffur ta slawa apfahrt ffehja, ka Duffula kalps tas dedsnatajs effoht. Laikam gan Duhminsch bija schahs slawas zehleis. Wissi dohmaja, ka Wendels tas wainigais, taddeht ka wansch tanni paschā deenā no deenesta aisdihstis tizzis, kad sawas azzis us sawa lunga meitu bija pazehlis. Un waj tad wissi arri nesunnaja, ka wansch Duffuli bija apdraudejis un ka wiinam ahtra dabba bija, kas sawas dufmas nemahzeja walidht?

Bet lai nu gan teefa Wendelam deewsgan isskaidroja, ka wansch tas wainigais effoht, tad tomehr Wendels leedsahs.

Zaur leezineeku isfazzischanahm ta leeta arri nepalikka skaidraka. Duffuls Wendelam gan sinnamis zil spehdams zaur sawu leezibu buhtu gribbejis skahdeht, bet wansch taf wairahl newarreja apleezinahbt tā to, ka stipri effoht pahrliezinahts, Wendels un neweens zits effoht tas wainigais.

Zuhle, lai gan ar affarahm, tad taf bes bihjaschanahs apleezinaja sawu mihlestibu us Wendeli. Bet zaur to sinnamis patti ta ischkirrama leeta nepalikka skaidraka.

Zaur kaiminu un faimes isfazzischanahm augsta teefa arri nepalikka gudraka.

Meesneefam par to leeziba bij jadohd, kas krohgā bij notizis. Wansch lateu wahdu runnaja ar wiffu meeru, kā pateefbas apleezinatajs, tā ka neweens to newarreja dohmaht, ka wansch Wendela eenaidneeks effoht.

Arri Suse bija stary leezineefem. Duhminsch wiinu bij peewihlis un tai ne wahdu par to nau fazzijis, ka Duffulam par meitas wihru gribboht palikt. Wansch til ween gaidija us to laifu, kad tā regahnis ee-eechoht Duffulos. Tad to Susi bija apnehmēes aisdihst un par wiinu wairs nebehdah.

Kad nu teefa Susi usaizinaja kā leezineezi, tad tas blehscham nemas nebij pa prahtam. Gan wansch zil spehdams Susi eemeerinaja, bet kad Duffuls us teefas preeksch-

fehdetaja praßifchamu ftaidri atbildeja, ka meefneeks winna meitas bruhgans effoht un probti no tabs deenas, kura uggungrehts iszehlees Duffulds, tad Suses dufmas issprukka lauka un ta brehza:

„Kä? Duhminsch Duffutam par eegahni grihb paht? Un wißu to winni kluffinam fawä ftopä norunnajufä? Un lai es nefahdu finnu par to nedabutu, tapehztas blehdis manni aplahrt waddijis un manni labrdinajis, mannim apfohlidams, ka manni par feewu nemfchoht!“

Teefa tai pawehleja, kluffu zeßt. Taggad par fehahm leetahm runnahht ne-effoht wallas. Taggad zitta leeta effoht preeßchä.

Bet Sufe brehza jo trakkaf: „Ja leeta, las man' jastahsta, ihsti peederr te peeminneht. Ja grihbat finnahht, ka ar to dedfinafchamu bijis, tad praßat tik ween meefneekam. Tas Zum to ftaidri warrehs teikt.“

„Tas nau teefa,“ — ta meefneeks — „es wairahht neßinnu ne ka jau esmu teizis. Tas feeweets ta tik ween runna atreeßchanas deht.“

„Waj ta? Tu wehl grihbi leegtees?“ ta Sufe — „Tu manni lamma par feewerri? Waj effi aismirfis, ka es tewi frohga wißu nakti esmu gaidijufi un ka tu pret rihteem nahzis un ka tu ar to effi aifbildinajees, ka it brihnißkigas leetas tewi uslawejufchas? Un waj wairas neßinni, ka dsehrumä mannim effi istoizis, tu ftaidri finnoht, ka ar to dedfinafchamu notizis, tik ftaidri, it ka tu pots buhtu klaht bijis?“

Teefa usajzinaja Duhminu, lai taifnibu runnajohht.

„Nu tad man' laifam gan wißs buhs jafakka,“ — ta meefneeks — „zittadi gandrihs pats ka wainihgs warru isliktees. Wendels ugguni pee mahjas peellizis. To no winna pafcha muttes esmu dsirdejis.“

„Duhmin,“ — ta Wendels issauzahs — „waj manni nelaimä grihbi eegrubht zaur taweem melleem? Kamehr frohga effam fehlibruschees, tomehr mannas azzis tewi nau redsejufchas. Kur un kad tu tad to no mannas muttes effi dsirdejis?“

„Taisniba gan“ — ta meefneeks — „tu manni no tabs frohga deenas ne-effi redsejis un taf es tewi esmu dsirdejis. Waj nepeeminni, ka wehl tanni pafchä nakti pee weenas meitas lohga effi stahwejis un fo ar winnu effi runnajas?“

„To tu finni?“ ta Wendels stohmijahs. „Un to winna tew' teikufi?“

„Es pats to esmu dsirdejis!“ — ta meefneeks fazzija fineedamees. — „Es biju lambari, kamehr tu ahra stahwi pee lohga.“

Kad Wendels to dsirdeja, tad winsch breeßmigi apskaitahs un ka eewainohts lauwa meefneekam usbrukka. Bet saldati to noturreja.

„Runna, Zuhle, waj tas irr teefa. No mannis deht. Es jau esmu pasuddis un pasuddinachts, bet tawa pafcha gohda deht!“

Zuhle zeeta kluffu. Nabadfitei elles mohlas bij jazeßch. Ar scho kluffu zeeshanu winna apleezinaja, ka meefneeks nemellojohht.

„Waj tas warr buht?“ ta Wendels wainanaja — „tu, fo par engeli esmu turrejis, tu tik dsilli effi kreittufi? Tu meefneeku fawä lambari effi eelaidufi, tanni pafchä deenä, kad mannim effi swehrejufi, ka neweenu zittu ka manni mihtojufi effi un mihtofi? Nu preeßch mannim wißs pagallam. Nu wairas ilgaf negrihbu melloht. Augsta teefa, es esmu tas wainigais, es esmu ugguni peellizis pee Duffulmahjas!“

Un nu winsch wißu isstahstija gallu no galla täpat ka to winnä nakti Zuhlei bija stahstijis.

Pee pilnas ftaidribas teefa tomehr wehl netikka. To Wendels pafchweja pee ta, ka neweenu graffi ne-effoht sadis. Bet kur tad Duffula nauda bij palikufi? Laffitaji jau fin, ka no naudas ne jausma nebij atrasta tikufi, ne laufetas, ne neklaufetas. Un ohrtlahrt Wendels palikka pee ta, ka pee rijas ugguni effoht peellizis, kamehr taf tas ugguns wiswairaf' ehrebergi, semm treppehm, bij iszehlees.

Kamehr wehl ta leeta schä un ta tikka greesta un apfpreesta, teefai tikka finna dohta, weens sweßch wihrs effoht atnahzis un teefai it swarrigas leetas grihboht teikt.

Winnu tuhliß aizinaja preeßchä. Tas bija mußu pafihstams andelmanis. Nabags zaur tahm isbailehm un apwainofchanahm, fo tanni breeßmu nakti Duffulds bija peedfihwojis, ilgaku laiku bija wahjich gallejis.

Winsch stahstija ta: „Kad no Duffuteem pahruahzu mahjä, tad palikku wahjich. No pelneem daschadus sakaufetus greßenu gabbalinus un zittas tahdas atlillufchas drufkas biju iscazzis un falaffijis! Kad atkal drufku spigtabhs palikku, tad scho mannu mantu apskattijn un lohiti brihndamees weenu leetu atradda, las mannä laste nebija un las mannim nepeederr. Warrbuht ka fchi mehma leeta jawu mutti atdarrihs un leezibu dohs pret to wainigo!“

„Tad Zum ta leeta nepeederr? Laifam Duffulfaimneeks par to warrehs ftaidribu doht.“ Ta preeßchsehdetaja fazzija.

„Kas tad tas? Waj fawahm azzihm warru tizzeht? Ta jau irr meefneeka kehde!“ Ta Duffuls.

„To es arri dohmaju,“ — ta andelmanis — „ta irr ta patti kehde, fo ne winna grihbeju pirkt tanni wafkara preeßch ugguns grehta un las winnam trubka tanni rihtä pehzt ugguns grehta. Waj wehl peeminnat? Winsch fazzija, ka kehde laifam meshä pee kahda sarra eelahrufees.“

Meefneeks nebij klaht, kad andelmanis teefai scho finnu dewa. Nu teefas preeßchneeks Duhminu likka aizinahht, bet papreeßch wisseem peefohdinaja, lai meefneekam it neko par to nefalkoht, kas notizis.

„Nahfat fchurp, Duhmin. Schis lehdes gabbals pelnds irr atrastis tizis. Waj to pafihstat? Kä kehde kur tikufi?“

Kad teefas preeßchneeks winnam to kehdes gabbalu peepeschi preeßch azzihm turreja, tad winnam bija apfirdi, it ka sibbins to noßpertu. Winsch nobahla un pee galda fehrahs.

„Subs kehdi pafihstat. Zuhfu isbailes apleezina, ka wairahht par ugguns grehtu finnat ne ka effat isteikufi. Runnajat taifnibu!“

Meesneek's manniija, ka ar melleem të newarroht zauri wilktees un fazzija:

„Mannim pareisi noteek. Manna dumjiba ween pee ta wainiga. Ja, es to esmu darrjiis. Ka Zuhle manni neuemfchoht, kaut arri tehws tai to pawehleja, to sinnaju. Tad nu pee wiinas bij ja-atreebjahs. Gefahkumã gan to nandu ween gribbeju nemt, bet mannim labbahls padohms eesttahs prahtã. To malku sem trappehm esmu eededsinajis, lai wiffa mahja bohã cetu. Kad wehl pee darba biju, tad mannim liffahs, it kã kahds nahktu. Steigdamees ne-esmu asklahrtis, ka lehdes gabbals tur bij eekerees un norahwees.“

„Dohd mannim mannu nandu atpakkal!“ tã Dukkuls brehza — „kur to effi eerazzis?“

„Dif dumjich gan ne-esmu wis bijis, Dukkuli. Kahdus tuhstosch rublus esmu istehrejis un Sufe mannim palihdsejusi. Ne-errojees wis par to. Mehs arri tewi ne-effam aismirfufchi un daudi reisahm us tawu wesselibu dschruschi. To pahreju nandu us augleem esmu aisdewis. Waj sinni kurram? Wai Dukkulsaimneeku pasihsti?“

Schi Duhminia sohbofchana Dukkulam wairahl fehrahs pee firds ne kã meitas behdihgs liffens.

Tad nu bij gaismã nahjis, kursch tas ihstais dedsinatajs bijis, Duhminsch. Teesa tadehl Wendeli laida us brihwahm kahjahm, meefneekam peespreeda ilgus gaddus zeetumã pee gruhsteem darbeem: —

Kad Wendels pehzahl Zuhli fatikka, tad noskummis issauzahs: „Al Zuhle, Zuhle! kahdu kãnu tewim esmu darrjiis, ka mannu firdi til neschebliigi effi fatreekusi?“

„Wendeli, es tew' arween esmu mihfojusi. Deht schahs mihlestibas taggad kauns mannim janefs. Meefneek's bes mannas sinnafchanas mannã kambari irr eelihdis un flappã apflehees. Tã tad winsch wiffu dsirdejis. Un ka lai winsch kluffu zeestu un tewi ne-usdohu teefai, tadeht...“

„Nu tawu mihlestibu prohtu,“ — tã Wendels issauzahs — „mannis deht effi uppurejees! Mannis deht effi liffufees apfmeetees! Al tawu leelu mihlestibu! To muhscham ne-aismirfufchi!“

„Un nu mannim tew jafalka ar Deemu!“ tã Zuhle.

„Kam tad tã?“ tã Wendels — „Gesim lohpa us Ameriku. Kemsim tehwu lihdi un eetaifsim fewim tur jaunu dsihwi!“

„Ne, Wendeli, or muhsu mihlestibu nu irr pagallam. Un kaut tu manni arri nemtu par fewu, tad tomehr weenumehr mannim buhtu jafaanahs. Apfmeeta meita un gohdihgs puifis nederr lohpa. Gij us Ameriku un dohd mannim sinu par fewi. Es paleeku pee tehwa. Un kad armannim ees us beigahm, tad zaur mahzitaju tewim grabmatu laidifchu.“

Tã wiini schlihrãhs.

Dukkuls ar fawu behrenu greefahs us mahjahm. Bezais gruntineeks ar ehrbehriga buhweschannu ween pubhejees. Bet Deems wiinam newehleja to jaunu ehlu gattawu redseht. Tã wezza fawu mahjiba atkal fahka plohfitees un ne-ilgi pehz Wendela aishrauffchanas us Ameriku, Zuhle tehwu pawaddija us pehdejo duffas weetu.

Un nu Zuhle kã weentule dsihwoja Dukkulos. Mahzitajs bij tas weenigais, kas wiinu daschureis apmekleja.

Zuhle bij wahja, gauschi wahja, meefas til labb' kã dwehseles pehz. Nabaga meita laikam jau buhtu aishgahjusi, ja ta zerriba to nebuhtu usturrejusi, ka sinu dabufchoht no Wendela.

Behz seemas fwehtkeem Zuhle dabuja grabmatu no Wendela. Winsch spirgts wessels Amerikã bij atnahjis un kã puifis weetu dabujis tahdã paschã weentula zeematã kahds Dukkulzeemats bija. Wiina meesa — tã Wendels rakstija — gan effoht Amerikã, bet wiina firds wiinupus juhtras palikkusi.

Kad pawaffara nahza un pukkes fahka seedeht, tad Zuhle isdissa. Duhminsch pehz beigteem zeetuma gaddeem arri aishgahja us fweeschahm semmehm. Ne no wiina, ne no Wendela wairs kahda sinu nahkusi.

Musikis un Latweeschu wezzi un jauni musika eerohtfchi.

Weld. Jau laits irr flãht doht labbu nakti.

1.

Al, musikis, zil neisteizams
Tams tohnu dailums zihwekem! —
Al, musikis, zil tiklams, fweizams
Tu effi wezzeem, jaunajeem!

No paschas debbes semmẽ nahjis
Tahs sirschu saites saistih, wih;
Un Zubals pirmais, kas irr fahjis,
No tawem tohneem frohnus piht! —

2.

Kas Latwijã tas pirmais minnams,
Kas instrumentes araddis,
Nau nekur teiltis, tadeht nau sinnams,
Kas sohmas, kohlis taisijis.

Tit to: Kad Latweeschi amohdahs,
Jau „bukka radstãfch“ plirksteja,
Un „duhdas“ — „taure“ jau atraddahs,
Un dsihres, gannõs skaunega.

3.

Wehl juhmallẽ scho baltu deemu
Skam duhdas daschõs pagastõs *) —
Gau lihgsimõjohht, gan grabbjohht seenu,
Gan peegullã un waffarõs.

Un sehns, kas kahro lihgawinu
Jau ruddent few' pahwestees,
Tas taure zauru waffarinu,
Par sihmi, ka grihb prezzetees.

4.

Gelsch kursemmes, kur gaisma pleschahs
Un laudis skohlãs mahjiti,
Tur wezza mohde sen jau feschãhs
Un musihls skanu pa wahjistti:
Tur dsird jau klarneiti un flehti,
Fagotti, bassi norihbam;
Kã mehtra ruhj ap mahju, flehti,
Gelsch lohra kupli atskannam.

*) Wentinõs.

5.
Klau! — pijoble ar smalku tohni
Kā laistih laištābs šarrinās;
Jo mustkants tai usleek frohni
Tais tohna lohka šarrinās.
Un šimgalwis no wezēem roddeem
Tohs klaufoht slautābs affaras;
Kas tā ko gan vreefch šenneem gaddeem
Bij dširdejis eefch Katwijas! —

6.
Uf gaismas spārneem tauta zekahs,
Gefch gudribahm jau sohkus šperr.
Lai wiffur mahni prohjam wekkahs,
Pehz gaismas kohlehm katris ferr.
Lai „raggu“ — „tauri“, „kohles“, „duhdas“
Par peeminnu wehl paturram
Gefch behrnu behrnu mahjas, buhdas
Kā rettu mantu glabbajam! —

7.
Skunstes musikis, kā Zians škanna
Tu aigrabhj širdis šeklumā! —
Taws tohnu krahschnus ausis swanna
Kā paradihses lihgmibā!
Kā wehra krahz, kā pehrkons krahjabs,
Kā juhra wiktro, lihgojabs —
Tā tawi tohni liddinajabs
Un šakannibā apkampjabs! —

8.
Uf, „musikis“, tew spēhks un warra
Irr tawu tohnu dailumōs,
Kas širdis fatreez, mihtāns darra,
Un zilla debbes pagalmōs.
Un affarina azzis laištābs
Širds pilna debbes lihgmibās
Un širds pee širdis zeetahf šaistābs
Gefch debbeschigas mihtibās!! —

E. F. Schönberg.

*) Tanni 1870. gaddā šabds kungs no jubermalnekku pufes Jelgawā,
museuma nammā, lohšhi taištus wezzus Latweefchu musika ceroh-
tchus, kā: Bukla raggu, tauri un šohmas šabbuli aif-
šubtijis, lai par peeminnu usglabba.

Rehkinuma isnahkums eefch Nr. 33.

30 ohlu.

Atbilda.

G. G. — M. Daud! paldēms! Zuhfu un zittu mihtu draugu
wahrdi dubs pefehjefchi. — Mubtu awiſchu nehmēju škairs šneefš eefch
peeta tuhstofcha, ber zerrami wehl labbati gadda gabjumi.

Naudas tirgus,

	Rihgā 19. August 1872.	uspraff.	šabl.
5% waltš-aifšeneefchanaš bilketes ar winneri. I. aifšeen.	153	152	
	II. aifšeen.	154	153 1/2
5% waltšbankas-bilketes	95	94	
4% Widi. šandbrihšes, uſſakamas	100		
ne-uſſak.		95 1/2	94 3/4
3 1/2% „Kurš. šandbrihš. uſſakamas		99 1/2	99
ne-uſſak.		95 1/2	94 3/4
Rihgas-Dinab. dželſheka akcijas uš 125 rub.		147 1/2	146 1/2
5% Rihg.-Dinab. „ obligacijās uš 100 rub.		89 1/2	89
5% Rihg.-Jelgaw. „ „ 100 „		117	116

**Yabbibas un pretſchu tirgus Jelgawā, 14. August,
Rihgā, 19. August un Leepajā, 12. Febr.
1872. gaddā.**

	Maſſaja var:	Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
1/3 Iſchetw. (1 pudru) rudſu	2 r. 15 f.	2 r. 40 f.	2 r. 30 f.	
1/3 „ (1 „) ſweefchu	4 „	4 „	4 „ 80 „	
1/3 „ (1 „) meefchu	1 „ 80 „	2 „ 25 „	2 „	
1/3 „ (1 „) auſu	1 „ 25 „	1 „ 40 „	1 „ 15 „	
1/3 „ (1 „) ſirnu	2 „ 50 „	3 „	3 „	
1/3 „ (1 „) rupju rudſu miltu	2 „ 20 „	2 „ 35 „	2 „ 25 „	
1/3 „ (1 „) bihdeletu	3 „	4 „	3 „ 25 „	
1/3 „ (1 „) ſweefchu miltu	5 „	5 „	5 „	
1/3 „ (1 „) meefchu putrainu	3 „	3 „ 75 „	3 „ 50 „	
1/3 „ (1 „) ſortoffeti	— 60 „	— 80 „	1 „	
10 pudu (1 birkawu) ſeena	4 r. 50 f.	4 r. 50 f.	4 r. — f.	
1/2 „ (20 mahrz.) ſweeſta	5 „	5 „ 25 „	5 „	
1/2 „ (20 „) dſeſes	1 „ 10 „	1 „ 15 „	— 90 „	
1/2 „ (20 „) tabaka	1 „ 60 „	1 „ 25 „	1 „ 80 „	
1/2 „ (20 „) ſchibitu apviru	— 25 „	— „	— „	
1/2 „ (20 „) frohna linnu	2 „ 40 „	2 „ 20 „	2 „	
1/2 „ (20 „) brakta	1 „ 70 „	1 „ 15 „	1 „ 20 „	
1 muggu linnu ſeklu	9 „	— „	8 „	
1 „ ſķu	10 „ 25 „	12 „ 50 „	15 „	
10 pudu ſarkanaš ſabls	6 „ 80 „	6 „ 25 „	— „	
10 „ baltaš rupjas ſabls	6 „ 25 „	6 „	6 „	
10 „ „ ſmaltaš ſabls	6 „ 25 „	6 „	6 „	

Latw. Awiſchu apgabdatajš: J. W. Safranowicz.

Sludinaſchanaš.

No Dundagas latw. draudšes tappa eemakſati
preefch pagannu miſſionēs . . . 4 rubl. 25 kop.
„ Zuhdu „ „ „ 4 „ — „
G. Ceſemann,
Jelgawas wahzu mahzitajš.

50 rubl. pateizibas maſſa.

Tam Grobbinas frohna pagaiſta Zannick ſaim-
neekam diwi ſirgi no gannikēs, tai nakti no
9. uš 10. August f. g., noſagti un prohbi:
1) weens melnš ſirgš, 4 gaddu wezš, beš ſibmehm,
labbi diſch no augama un frehtes uš abbahm puš-
fehni, wehrtš 80 rubl.; 2) weens ſarkanaš roht-
ſchkinmelis, 8 gaddu wezš, preefchmas labbai kaš-
jai biſchki iſlaunš nags, ſarkanaš frehtes un ſar-
kana aſte, wehrtš 50 rubl. f.

Kas ſkaidru ſiaku par teem ſagteem ſirgeem
dohš, tam Zannick ſaimneekam jeb Grobbinas
pagaiſta teeſai, tam tohp augſchā minneta pateizi-
bas maſſa pefehllita.

Grobbinas pag. nammā, 14. August 1872.
(Nr. 124.) Pag. wezš.: M. Petrewiſh.
(S. W.) Pr. grahm. wedd.: J. Harmſohn.

No Meſchamuiſchās pagaiſta waldiſchanaš, Doh-
beles aprinkt, wiſſeem teem pee ſchi pagaiſta vee-
derigeem pagaiſta lohzeekem teef ſinnamš darrihtis,
ka tas terminſch par iſdalkiſchanaš tabš ſchinnā
ruddeni maſſajamaš galwas naudas, lihdi 28.
August f. g. noliktš, un tadeht lai katris
kam pee tabš galwas naudas maſſas iſdalkiſcha-
naš labda prectirunnaſchana buhtu, or ſaweeem
iſrahdiſchanaš rakſeem un zittahm labdahm kai-
tehm lihdi augſchā minneta deenai ſchē peedoh-
tohs; jo wehlati wehš naudasuſku noſehgſchanaš
un iſdarrita weetneeku ſpreeduma no ſchitš pufes
neweens waltš nekluš klauhtis, bet dubs ja-
maſſa kā arſpreeſiš.

Meſchamuiſchās pag. nammā, 1. August 1872.
(Nr. 165.) Pagaiſtawezſaſ.: K. Pilwert.
ſcrihw.: M. Bergmann.

No Zohdes pagaiſta teeſas tiſš 4. Septem-
ber 1872 Zohdes pušmuiſchā, Biſchumuiſchā,
lohpri pret ſkaidru maſſu wairabſchlihtajem pah-
dohri.

Zohdes pagaiſta teeſā, 12. August 1872. 3
(Nr. 58.) Pefehbetajaš.: M. + + +
(S. W.) ſcrihw.: W. Traumann.

No Kumburu pagaiſta waldiſchanaš žaur ſchō
wiſſi abrowš pagaiſta dſihwodami un pee Kumburu
pagaiſta peederrigi kaſpi un wakeneki tohp uš-
aizinati, pee dalibās nemſchanaš pee to uš to 16.
August f. g. eefch Saldus teeſas namma
noliktā kaſpu ſemmes iſloheſchanaš terminu preefch
pušdeenas patš, jeb zittam to ſolmakli ušdohht,
atnahkt, ar to pefehdinnaſchanaš, ka tee uš to no-
liktu iſloheſchanaš terminu nobit palikkuſchi Kum-
bure pagaiſta lohzeeki ar ſawabm ſebbabt peeneſtahm
peepraſiſchanaš it wariſſam tapš noriditi. To
lai leek wehrtā! 1

Saldus teeſas nammā, 20. Juli 1872.
(Nr. 126.) Pagaiſtawezſaſ.: J. Sibpol.
(S. W.) Teeſ. ſcrihw.: Kūlpe.

Tanni 4. un 7. Septemberi f. g. tiſš
pee Jelgawas pilſhebtas ſemmerojas weens 9 vubru-
weetas, 731 aſſi leels dābrſajemmes gabbals uš
16 gaddeem uš arrenti iſſohlihtš, Jelgawas rah-
tuſi, 28. Juli 1872. 1

(Nr. 253.) Pilſhehta eltermanniš: Müller.
Buſchalterš: Niemer.

Tahs gauſchi flawetas un lehtas

Sweedru ſemkobjibas maſchinas

prokti: arklus no 5 lihds 16 rubl., ezeſchas, ſehſchanas-
maſchinas, rohkas- un ſirga-kullamas maſchinas no
120 lihds 450 rubl., puzmaſchinas, ekfelmaſchinas
u. t. pr., tā arriſan

ſuperfoſſatu

perdahwa par lehtu maſku

J. W. Grahmann,

Maſchinas-lehgeris Rihgā, Nikolai eelā, blaſkam Schügen (biſceku) dabſam,
preti gabia fabrikam.

Kantohrs:

Ieelā Zehſaba eelā, ſehſehſam preti Bliſchu namman.

Abriemmes

ſuperfoſſatu

preekſch kweeſcheem un rudſeem, kas daudſ
anglu iſdohd, pabrdohd par Rihgas tirgu,
Zelgawā Paul eelā Nr. 13, pee maſajeem
wahrteem

S. Henſter. 1

Wiſſadas fortes

Rihgas dehtu

par lehtu zennu pabrdohd **G. J. Jacobsohn**
Zelgawā, kattoku eelā ſalkajā bodi Nr. 16, pee
„balta fakka.“ Turvat wiſſadas allusbutteles
pabrdohd par fabriku zennu.

Reelakais krahjums

ſchubjamu maſehinu

preekſch ſtrohdereem un t. pr. no 65—100 rubl. f.
un maſatas ar rohku greeſchamas par 35 rubl., kā arri
preekſch ſaimneezehm no 16 rubl. ſudr. ſahſohr. —
Breekſch wiſſahm maſehinehm mehs wairahſ gaddus
piltirgi galwojam un peeſubtam beſ maſkas ul pa-
gheſcham zennarahitajus ar bildehm.

Rühr un Zimmertal,

Rihgā, Ieelā Smiſchu eelā Nr. 7.

Lampas!

Reelu yuku petroleuma, galdā, karamahs, ſee-
nas un rohku lampas preekſch karas maijadibās,
tāpat arri tohs patihkamohs naſta ſulurūs dabuja
un pabrdohd par lehtu maſku Zelgawā, **Fr.
Küſſnera bohde,** Ieelajā eelā Nr. 3. Turvat
arri wehl dabujams tās labbakais petroleums, naſta
un blekka kannas wiſſadā leelumā, tāpat arri ka-
tris lampas gabhols ihpaſhi.

3

ſſlobſeſchana

35. Pehterburgas lotterijas

irr 1. Oktoberi.

Pohſes ul ſurrahm friht 2 rublſt. minneku
50 tubhtošu rubl. wehrtibā, wehl ihſa laſku par
1 rubl. 20 kap. dabunamas pašes eelā Nr. 20,
pee

2

Jh. Walter.

Kad par paſti parakſta, irr no 1 lihds 10 loh-
ſehm, 30 kap. pašes nauda japeekſet.

Maht ul 11. Auguſt irr tam Krohn-Wirzamas
Mudat Kabinberg ſaimneekam 2 ſirgi no ganni-
bās noſagit: 1) behts ebrſels 2—3 godd. wezs,
maſā augumā, wiſſas 4 kobjas nekatiac, 40 rubl.
wehrtis; 2) melns kreems, ſirgs widdeſā augumā,
7 godd. wezs, 60 rubl. wehrtis. Kas par ſehem
ſagteem ſirgeem warretu ſkaidru ſinuu doht, tohs
luhgis tom augſcham minnetam ſalameekam jeb
Dohbeles ekſteſjai nedohit to uſahdiſcham, tās
dabuhš 15 rubl. paitižibas naudas.

2

Muhrumuiſchā

apš 1. September 1872 gadda ſirgus no-
urrahſs. (S. W.)

1

Sluddinaſchana.

Slawes wagaſta waldiſchana uſaiſina wiſſus
maſkadamus abruus wagaſta dihwodamus loh-
klus, ja winaeem tēhdas pretiunmaſchanas deht
nodohſcham maſkaſchanas par 1872/73. g. buhtu,
tāhdas tanni 31. Auguſt f. g. ſchetan pee-
neſt, jo wehlatu neweens wairš neitš ſlauſibis.

Slawē, 5. Auguſt 1872.
(Nr. 139.) Pag. wezzal.: J. Walter.
(S. W.) Pag. ſcrihw.: Mienē.

1

Jaunu ſkohlus wuſgaddu eſahſohr peedahwaju
wiſſos rakſtamas- un zeikmaſchanas lees-
tas, kā arri bruhketas ſkohlus grabmatas par
teem lehtakeem tirgeem un neumu arri grabmatas
preti apmainiſcham preti.

1

H. G. Löwenſtein,

Zelgawā, ſcrihwera eelā Nr. 20.

Diwonegoles

muiſgā (metabl no Schalines) ſkounas gubereš,
Konſtantinowas kriwebls, irr tēhdas 34 wubra-
weelas ſinuu, tās labbt no-auguſchi, waj pa
wubraweetai jeb pawiſſam — lihds 20 rublu par
wubraweetu ſinuu no lauka pabrdohdami.

1

Superfoſſatu

no tahs jau wairahſ gaddu paſiſtamahš
fortes eſmu atkal jamus peeſubtijumus
dabujis un teek pabrdohti par 4 rubli 25
kap. var maiſu no 6 pudu ſmagguma, pee

S. S. Haase

Zelgawā, pašes eelā Nr. 1. 3

Kattoku eelā

Jaunā eebrazamā weeta, pee wezza Rudjurohdi-
neela **J. Koehler,** warc dabuji ſihta rubri
un gullamu weetu.

Mudat tappa gattawa un dabunama Zelgawā
pee Beithorna, jireiſejā Kembera grabmatu bohtis
**Par mahju-kuſtomu weſſelibas un
dſiwhibas uſturreſcham un
winnu audſinaſcham.**

Sarakſitjis H. Winderſohns.

Maſka eſſeeta 75 kap. ſudraba.

1

Jaunas grabmatas.

Pee **J. W. Steffenhagen** un dehta
Zelgawā, mudat tappa gaitawas un irr
dabujamas ſchibs grabmatas:

**Kreemu wallođas mahziba
preekſch Patweeſcheem.** Sarakſi-
tis A. Scherberg, Illes-draudſes ſkohl-
meiſters un ehrgelneks. Maſka 25 ky.

**Schis un tas, ſweſchš un
paſa.** Stahtini, yafalkas un blehnu-
dieeſmas jeb ſinges, ſarakſitias un ſa-
mekletas no J. Bankina, Miſtraukles
ſkohlmeiſtera un ehrgelneks.

Maſka 25 kap.

Mella grabmata. Originalrakſis
no Fr. Melon. Pirma dalka.

Maſka 12 kap.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinas. Missiones swehtu liturgija. Tas brijnifskohls nams, ta kristiga basniza.

Sinas.

No Saldus. Tai 30. Juli sch. g. eefwehtija Saldus basniza jaunās, no C. N. Herrmann f. Leepaja buhwetas ehrgesles. Ehrgelēm irr pawiffam 30 registeru (starp kurēem 20 balsis), diwi manuales un pedahle. Darbs jaunajam meisteram lohti labbi isweddees un wiffur teizams; wiffuwairahf intonazione pee balsim irr tik kohfcha, ka scheid Kursemme pee zittahm ehrgelēm lehti neatraddihs un warram teikt, ka dehs nel. tehwa pehdās eet. Registeri, gambe un posaune irr us sawadu wihsf ka lihdsfchim taifiti un es labpraht wehletohs, ka us preekschu wiffās ehrgesles scheid registeri us tahdu wihsf tiftu buhweti. Herrmann f. nahfahs arri wehl par to firniga pateiziba no muhsu draudses, ka winsch wehl 2 balsis un schwelleri no sawas puffes dewis pee nolihkuma flahf. Ehrgesles maffa par wiffam lihdsf 1900 rubf. f.

Musika mihlotajeem par sinu scheid, jaunu ehrgetu balsis peefhmeju.

2tra manualē:

1mā manualē:	
1) Bordun 16'	1) Lieblich Gedacht 16'
2) Principal 8'	2) Salicional 8'
3) Gambe 8'	3) Zartfloete 8'
4) Hohlfloete 8'	4) Doppelfloete 8'
5) Gemshorn 8'	5) Geigenprincipal 4'
6) Octave 4'	6) Floete 4'
7) Hohlfloete 4'	
8) Octave 2'	1) Principalbass 16'
9) Mixtur 2—4fach	2) Subbass 16'
10) Trompete 8'	3) Octavenbass 8'
	4) Posaune 16'

Pedahle:

1) Principalbass 16'
2) Subbass 16'
3) Octavenbass 8'
4) Posaune 16'

Lai nu jaunais meisters wehl dauds ehrgesles muhsu mihla latwija buhwetu, basnizahm par kohfchumu un draudsehm par firds zillafchanu un eepreezinafchanu; to wehlahs

C. Schepsky,

Saldus draudses ehrgelneefs.

Leel-Auzes basniza, kur fen gaddem jau ilgohahs pehz jaunahm labbahm ehrgelēm, draudsei par lelu preeku irr nupat leelas jaunās ehrgesles gattawas tappuschas, ko flawenais ehrgelbuhwmeisters Weissenborn lungs taifijis, kas ar sawu darbu nesen arri Tulluma draudsi eepreezinaja. Gaddijahs mums schihs Leel-Auzes ehrgesles redseht un dsirdeht un warram gan leezinahf, ka irr krahschunis skunstes darbs. Gauscham mums arri tas patikka, ka pee wisfpehzigas spehles tee meldinu weddeju balsi tik flai-

dri skann un tai leela skannā nemas nepasuhdahs jauftā trohlnf, ka to daschureis dsird. Gan Leel-Auzes draudse nau masa un tai netruhfst arri rohzihs; jaur zeen. prahwesta lunga pamuddinafchanu pee draudses fungeem ka draudses lohzeleem tad jau arri teefina dahwanu sahla krahtees, bet ehrgesles maffa labbu teefu naudas, ihpafchi kad negribb ar kaut kahdahm meerā dohtees. Tā tad arri Leelauzeefcheem bij jafataifahs us gaidifchanu, kamehr wajjadfigo naudu eekrahs. Te, ka mums nostahsta, gaddijees it nejauschi, ka negaidita palihdsiba raddusees. Kahdu swehtdeen gaddijees Leel-Auzes basniza eenahft kahdam lungam no labbi tahlenes, professeerim B. no Lehrpattas, kas kahdu raddu tai apgabbalā apzeemojis. Professeera lunga ausis atskannejuschf tik nejauki un nepaneffami wezzo wainoto ehrgetu balsi, tā ka winsch brijnidadamees, ka wiffa draudse to ikswehtdeenahs spehj paneest, apnehmees no sawas puffes schai leeta palihgu sneegt. Sahjis pee zeen. prahwesta lunga un apfohljijis doht 1 tuhlfstoti rubli us jaunahm ehrgelēm Leel-Auzes basnizai, ja no paschas wiffas draudses kohpā wehl ohtis tuhlfstots sanahft. Nu irr jo firdigi dahwanas sahlfuschf kraht, kaut gan arri tuhlfchu gndrotaju un kuhtru draugu nau truhzihs, kas dohmajuschf un ruanajuschf: „E kur re schis —.“ Bet tomehr sanahlfuschf, ja arri ne pilns tuhlfstots, bet daschi simti un professeera lungs sawu tuhlfstoti ka fohtlijis, tā arri dewis un tā tad Weissenborn f. par — ja nemillamees — 1800 rubleem scho darbu usnehmees idarriht, kas tad arri ar Deewa palihgu taggad lihdsf jaukam gallam iswests.

Rubbenes draudses mahzitajs Ludwig Wilhelm von Marnis irr 27. Juli pehz ilgās wahjibas Karlebahde miris. Winsch bij 1813. g. dsimmis un 1842. gaddā mahzitaja amatā eestahjis un sawu draudsi ustizzigi kohpis, kamehr tas Kungs sawu strahdneeku pee duffas aizinaja.

Wahzsemme ween 1871. gaddā irr druffatas 1362 deewwahrdā grahmatas.

Englantes biskaps Patteson preeksch mirschanas bij atwehlejis wiffu sawu mantibu, kahdas 12 tuhlfst. mahz. sterl. (80 tuhlfst. rublu) kristigahm missiones beedribahm.

Pee Sizilijas fallas kattotcem irr mannama stipra zenschanahs us ewang. lutteru puffi. Messinā un Katanija irr lutteru draudses, kas stipri aug. Riesi pilfsehtinā no 10,000 eefshwotajeem irr 4000 pahrgahjuschf lutterōs. (Ch. W. p. 83.)

Arri Portugale sahft ew. lutteru draudses rastees. Gan tee walsts liffumi aifseeds un bahrgi sohda, ja Por-

tugaleetis griibb no kattolu tizzibas atkahptees, bet atrad-
duschi zittu zellu; leel pahraakstitees par Spanijas pa-
walsfneekem un tad neweens newarr leegt, jo Spaneeschu
jauna waldiba atwehl arri luttareem pilnigu fwabbadibu
un farga fawus pawalsfneekus arri zittas semmès. Por-
tugale stary luttaru tizzibas kohpejeem irr ihwaschi peemin-
nami tee mahzitaji Mora un Ribeiros (abbi fennahf kat-
tolu preefteri). Draudstehm pirmaja laika nahfahs gruhti
paschahm fewi usturretees un dabuhn palihdsibu no Eng-
lantes un Wahzsemmes luttareem.

Patrâ (Greeku semmè) nesen lifka grunts afmini pir-
mai luttaru basnizai. Greeku preefteri rahdoht draudsigas
firdis, tà ka luttari ne par kahdu spaidischanu nesinn
fuhdsetees. S.

Missiones swehtku liturgija. *)

1. Nodakka.

Mahzitajs. Tà falka tas Kungs: Dseedat tam
Kungam, teizeet winna wahrdu, fluddinajeet weenu deenu
par ohtru wianna pestischanu. Isteizeet stary teem paga-
neem wianna gohdu, stary wiffahm tautahm wianna brih-
numus. Jo tas Kungs irr leels un tohti teizams, Jo
wiffu tautu deewi irr elki, bet tas Kungs tahs debbesis
irr raddijis. Dohdeet schurp tam Kungam, juhs kauschu
tautas, dohdeet schurp tam Kungam gohdu un spehku.
Dohdeet schurp tam Kungam wianna wahrda gohdu, neffeet
dahwanas un nahzeet wianna pagalmòs. Feeluhdseet to
Kungu swehtâ glihtumâ; isbihsteetes preefch Winna
wiffa pasaulè (Dahw. 96. ds.). Gohds lai irr tam Teh-
wam, tam Dehlam un tam Swehtam Garram.

Draudse. Tà kà tai eefahlumâ bijis, kà taggad
irr un kà buhs no muhschibas us muhschibu. Amen.

M. Wihfi draugi eefch ta Kunga. Mehs schodeen
tè effam fapulzeti, missiones swehtkus swehtibt, tam
Kungam pateikt, ka Wiasch muhs un muhsu tehwas irr
israhwis no tumfibas warras un pahrstahdijis fawa mihta
Dehla walstibâ, tà ka Winnu no firds luhgtees, lai
Wiasch schehligi usluhko tohs nabagu paganus un Juh-
dus, kas wehl tumfibâ un nahwes ehnâ fehsh, un us to
swehti fawu kalpu, to missioneeru darbu, wairo winnu
flaitu un muhs arweenu wairahf mohdina us ihstu missio-
nes mihlestibu, kas parahdahs firsniças missiones luhg-
schanas un labfirdigâs missiones dahwanâs un preezigâ
gattawibâ, kad tas Kungs fauz, pascheem rohku flahf
liff pee ta fw. missiones darba. Wiffupirms lai peemin-
nam to, ka no dabbas effam grehzineeki un tas Kungs
muhsu luhgschanas til tad warr pallanfihf, kad Wiasch
mums papreefch Jesus Kristus, fawa mihta dehla lab-
bad, irr peedewis. Tapehç tad falkam: Wiffuschehligais
Deews un Tehws, mehs dsiffi pasemmodamees fawus

*) Scho liturgija, kahds mahzitajs, kas to us zitturenes miss. swehtkeem
atraddis un arri fawâ draudse turr, leel preefchâ zittu amata
brahkeem, lai tee, ja tihf, to isleeta. Nedakija.

daudsfahrtigus grehkus un noseegumus tewim fuhdsam
u. t. j. pr.

D. Kungs afschelojees; Kristus xc.

M. Tas wiffuspehçigais muhschigais Deews xc.

D. Amen.

M. Gohds Deewam augstibâ!

D. Gohds Deewam ween ar pateikshan. (1. fersç.).

2. Nodakka.

M. Tas Kungs lai irr ar Jums

D. Un ar tawu Garru!

M. Tee laudis, kas tumfibâ staiga, reds leelu gai-
schumu. Allelujah!

D. Un par teem, kas tai semmè dsihwo, fur nahwes
ehna irr, spohschums spihd. Allelujah.

M. Lai Deewu luhdsamees, Wiffuspehçigais Kungs
un Deews, tu griibi, ka wiffi zilweki tohp isglahbti un
nahf pee pateefibas atfihfchanas, kas Tu fawu mihtu
dehlu, muhsu Pestitaju Jesu Kristu effi pasaulè fuhfijis,
mekleht tohs pasudduschus un swehtus darriht tohs na-
bagu grehzineekus, — mehs Tewi luhdsamees, dohd mums
un wiffeem faweam tizzigeem Tawu fw. Garru un schehla-
stibu, ka Taws wahrds muhsu widdâ irr kahjots un aug
un atskanna wiffas semmès, ka wiffai raddibai tas ewan-
geliums tohp fluddinahs un dauds dwehseles atgreeschahs
un tohp isglahbtas par flawu Tawam swehtam wahrdam
un wiffas tautas Tew pateiz un wiffi pagani Tew kalpo
swehtâ gresnibâ zaur Jesu Kristu, tawu mihtu Dehlu,
muhsu Kungu.

D. Amen, Amen.

M. Passa lekzionu (p. pr. Esaj. 35.).

D. Allelujah, Allelujah, Allelujah!

Tizzibas apleezinaschana: Mehs tizzam xc.

D. Amen, Amen, Amen.

Dseefma.

Spreddikis.

Dseefma. (2 fersç.)

Missiones sinnas.

Dseefma.

Wehl zittas sinnas.

Dseefma.

3. Nodakka (luhgschanas un deewakalposchanas beigas).

M. Tas Kungs lai irr ar Jums

D. Un ar Tawu garru.

M. Pateizeet tam Kungam. Labba leeta irr to Kun-
gu flaweht un Tawam wahrdam dseedahf Tu wiffuangsta-
lais. Teizi Jerusaleme to Kungu, flawe Ziane fawu
Deewu, jo Wiasch stiprina tawu wahrtu flinkus un
swehti tawus behrnus eefch tewis. Wiasch dohd meeru
tawahm rohbeschahm un pa-ehdina tewi ar teem breedu-
scheem kweeschem. Wiasch fuhfa fawas apfohlschanas
wirs semmes; Winna wahrds tell ar steigschanu. Teizi
to Kungu manna dwehsele.

D. Swehts irr, swehts irr, swehts irr D. 2c.

M. Lai Deewu luhdsamees. Af Kung's Jesus Kristus, Tu Tawas draudses, bet arri wiffas pafaul's Pestitajs; kas Tu saweem mahzelleem pawehlejis, fluddinaht to preezas mahzibu wiffai raddibai, mehs Tawi mahzelli, kas zaur Tawu leelu schehlastibu pasihstam Tawu wahrdu, nahkam preeksch Tawa waiga un pateizam Tawai schehlastibai, ka Tu mums preeksch til dauds miliooneem, kas wehl tumfibâ fehd, Tawa wahrda gaismu dewis, ka Tu mums lizzis peedsimt Tawâ kristigâ, ew, lutteru basnizâ. Af, dahrgais, mihlais Pestitajs, mehs apshdsamees sewi Tawâ preekschâ, ka mehs schahdu Tawu labbadarrichanu daudskahrt mas atsiunuschi un nezil ne-apdohmajuschî, ko Tu mums no tibras schehlastibas darrî. Kas mehs effam, Kung's, un ar ko mehs to effam pelnijuschî, ka arri ne-effam nabagu pagani? Ko effam dorrijuschî, ka Tawas basnizâs swehtibu jau no pat dsimschanas baudam, bes kurras wehl til dauds tautas pasuschanas zellôs staiga. Usmohdini muhs, zaur sawu fw. Garru, ka mehs atjehdsam, gohdajam un mahzamees walkaht, ko Tu mums eeksch fw. ewangeliuma effi dewis. Mahzi mums sajeht to paganu tumfibu un kristigu gaismu, ka nepaleekam sawâs firdis pagani, un nedarram paganu darbus sawâ dsihwoschanâ. Darrî muhs arweenu wairahf par tahdu draudsi, kas Tewi netik ar luhpahn gohdina, bet no wiffas firds, kas schkistabs zaur fw. Garru, ko Tu dohdi wisseem, kas eeksch Tewi tizz. Barahdi muhsu starpâ Tawa dsihwa garra spehku, awgaismo muhs un skaidro muhs no wiffas samaitaschanas. Dahwini mums no Tawas pilnibas firdsdibbenigu mihlestibu us Tewi, kas Tu muhs lihdi nahwei mihlejis effi; palihdsi, ka arri sawus brachus mihlejam ar Tawu mihlestibu. Tu mihle arri tohs nabagu paganus, par kurreem Tawas affinis tapat kâ par mums isleetas; Tu effi schinns pehdigôs laikôs tahs firdis ar mihlestibu eededstajis, us palihdsibu pret scheem nabadstineem. Dohd ka mehs no firds par to preezajamees un dallibu nemmam pee ta leela darba, kas pee paganeem noteek. Tu labpraht klauft tohs, kas no tewis tizzibâ to luhds, kas Tew pa prahtam, redsi! mehs luhdsamees un peesauzam Tewi Tawa wahrda labbad: apschelwojes par teem nabagu paganeem un dohd tam fw. missiones darbam arweenu stipraku wekschanohs. Mohdini tam palihgus wiffas weetâs. Leez Tawu swehtibu us wiffahm beedribahm, eeriktehm, nammeem un darbeem, kas tam fw. missiones darbam par labbu noteek; dohd wiffur augt tai usihtibai, jo ta plaujama irr wehl til dauds un to strahdneeku til mal. Lai Tawa schehlastiba spihd it ihpafchi par muhsu ew. lutteru missioni Leipzigâ un kur wiffur muhsu tizziba skaidri tohp mahzita un gohdâ turereta. Swehti tohs nammus, kur Tawa wahrda kalpi preeksch paganu semmehm tohp mahziti un fataisiti; gehbtî Tu muhsu dahrgus brachus, kas Tawu wahrdu nefs pee teem paganeem, ar drohschibu un spehku us to

swehtu amatu; lai winni lizzibâ un mihlestibâ un pazeeschana pakkal staiga teem apustuleem; stiprini un eepreezini, waddi un awgahda Tu pats wiffus missionerus, kas pa semmu semmehm iskaisiti karro pret to tumfibu; dohd simtskahrtigus auglus tam wahrdam, ko tee ar dauds affarahm feht tai zeta, palaisâ semmê. Usturri un farga wiffas draudses un pulzinus, kurras Tu jau sew effi lassjees no elku kalpeem, pawehlam Tew ihpafchi muhsu ew. lutteru missiones Tamulu draudses Indijâ. Leez tahm ustizamahm palikt Tawai pateefbai, ko Tu tahm dewis atsiht. Apsehwojes par wiffahm semmehm un awgabbeleem, kurreem wehl truhkt palihdsibas, fukti teem driht gaismu un Tawu pateefibu, ka isahrditi tohp ta welna darbi. Mahz Kung's Jesu ar Tawu walkstibu un dohd gallu tam grehka un nahwes pohstam wiffas weetâs wirs semmes, kur zilwefi un grehzineeki dsihwo, lai Tew peederr ta flawe un tas gohds laizigi un muhschigi.

D. Amen.

M. Lai mehs arri luhdsamees par teem Israelu beheerneeem, ka tas wiffuspehzig's Deews par scheem saweem isredseteem laudihm apschelotohs un atnemt tohs lahstus, ko tee us sew krabwuschî, un westu atkal tohs atnestus sawâ Zianê: Wiffuspehzigais scheligais Deews, kas Tu Israeli winna netizzibas labbad atmetti un iskaisiji, nowehrî Tawu bahrsibu un kâ Tu agrahl effi schelhibg's rahdijees Tawai semmei un effi Israeli no zeluma isweddis, un winnu grehkus awpedsis, eepreezini sawus laudis, palihdsi un fatreez winnu zetas firdis, atdarrî tahs neredstigas azzis un atgrees tohs, ka teem nebuhtu japafuhd, bet ka tee warretu eemantohf sawu tehwu Abrama, Isaka un Jehkaba mantibu un tahs fanemt zaur Jesu Kristu, tawu mihku dehlu, muhsu Kungu. Amen.

D. Amen.

M. Wiffu zittu, kas mums wehl us firdi buhtu, lai nefsam Deewa preekschâ wiffi kohpâ luhgdamees: Muhsu tehws — — — — atpesti muhs no ta launa.

D. Jo Tew peederr ta walkstiba, tas spehks un tas gohds scheit laizigi un tur muhschigi.

M. Tas Kung's lai irr ar Zums.

D. Un ar tawu garru.

M. Ta Kunga wahrds lai irr teikts un augsti flawehts.

D. No schi laika muhschigi.

D. Swehti Kung's un fargi (1. un 2. fersch.).

M. Swehtischana.

D. Amen, Amen, Amen (3. fersch.).

Tas brihuischkibg's nams, ta kristiga basniza.

1. Winnas pamats. Tas fw. Gars, kâ gudris luhwmeisters nau wis to kristigu basnizu us smiltihm dibbinajis, bet nehmis to stiprako klinti, to admini, ko nekahda warra nespehj parakt jeb awgahst. Zubs pasihstect scho pamattu: zittu pamattu neweens nespehj list, bes

ween tas kas irr likts, kas irr Kristus. Zuhš sinneet, ka ta kristiga draudse irr zelta un ustaišta us to pamattu to apustulu un praweeschu, fur pats Jesus Kristus irr tas stuhra almins (Ewes. 2, 20.). Pehters fluddina Kornelija nammä: Kristus mums irr pawehlejšs pasluddinaht teem laudihm un apleezinaht, winnu effam to no Deewa eestah-ditu fohgi par dshweem un mirruscheem, kam leezibu dohd wiffi praweeschi ka zaur winna wahdu ikweens, kas eelsch winnu tizz, grehku peedohschanu dabuhn. Redseet tē tas pamats: tas no apustuleem un praweeschuum apleezinahts un fluddinahts Kungs Jesus, ta weeniga pestifchana preeksch wiffseem zilweku behrneem. Un fur ween tee apustuli draudses zelt, winni nesluddina neko zittu, ka ween Kristu to krusā fistu un augfcham zeltu, tahs pestifchanas muhschigu pamattu.

Kā tew schis pamats patihl? Waj atraddisi fur ko fmahdejamu? Waj nau deewegan stipris? Tam dabbigam meefas prahtam schis isredsehts pamats un stuhra almins arweenu irr peedausifchanas almins bijis; winsch to labpraht raudstu no zella dabuht. Bet weltigas irr tahdas dohmas. Wiffa netizzibas nodarbofchanahs irr neeziga, wiffas laiku un zilweku gudribas straumes atsittahs pret scho klinti. Kristus draudses eenaidneekem katra laikā ar isbailehm japeedfihwo: Kas us scho almini kriht, tas taps famalts, bet us ko tas kriht, to winsch fatreels. Tapehja ja tew tawā laikā grihb bail mestees, ka buhs un ees ar Kristus draudsi, tad leezees few no ta fw. Garra rahditees to nekustinamu pamattu, un tawa firds taps drohfscha.

Sinnams, tew pascham arri wajag stahweht us fchi pamatta. Waj tu warri pateesibā fazzihl: Es esmu nu to grunt atraddis. Waj pateesi Kristus, us ko ta basniza dibbinata, irr arri tawas pestifchanas weenihgs pamats? Ne wis tahds kaut kahds pestitajs, kahdu tee netizzigee un pustizzigee pehja fawa pascha prahta isdohmajahs, til tahds gudris pamahzitajs, til tahda jauka preekschfihme; waj taws pestitajs irr tas pats, no kurra tas apustuls Pehteris fakla: Kungs fur lai mehš eimam, tew irr dshwibas wahrdi? Waj tas irr taws Kungs, kurru wiffa kristiga draudfiba fawā ohtrā tizzibas lohzejli apleezina, tas patees Deews un patees zilweks? Ja tu nestahwi us fchi Kristus fwehtas basnizas pamatta, tad tu effi us smiltihm buhwejees un eesi bohja, kad tee famaitaschanas uhdeni fahšs pluhst.

2. Kad buhwmeisters to pamattu lizzis, tad winnam irr wajadfihgs buhwmateriala, no ka warr to ehku zelt. Kurri tad nu irr tee almini, no kurree tas fw. Gars to kristigu basnizu, scho brishnijsku ehku taisijis? Zuhš tohs passihsteet: tee kristiti zilweki paschi irr tee dshwi buhwalmi. Un schohs tas fw. Gars few famellejahs no wiffadeem laudihm no wiffahm pasauls zil-

tihm. Ta kristiga basniza fakrahj un weeno wiffus zilwekus, kurruš zittureis Bahbeles tohrnis isfchihra un iskai-fija. Jauka leeta to wehrā likt, ka katra zilweku dwehsele, katra tauta wirs semmes irr buhwalmiņs pee kristigas basnizas. Wehl gull scho baltu deent paganu semmes dauds miljoni tahdu buhwalmiņu pee mallas nomesti — un zaur muhsu wainu, jo kursch warr fazzihl, ka winsch nebuhtu warrejis firdigati un fchaklakti fawu darbu preeksch ta fw. Garra strahdaht. Tur gull arri paschu kristitu starpā dauds tuhftofchi tahdu pee mallas nosweestu, nekam nederrigu buhwalmiņu. Tas debbes buhwmeisters gan bij pee teem peestahjees, un fahzis tohs isstrahdaht, bet tee bij par zeetu, par trufu, tee nelahwahs apzirstees, fur wajadseja, negribbeja pildiht tahs weetinas, kurra meisters rohka tohs likta, tapehja tee tappa atmesti. Waj tu nepeederri pee fcheem?

Waj tu arri sinni, ka tas fw. Gars to darra, kad winsch grihb weenu buhwalmiņi leetā likt? Buhsi warbuht fawā dahfā waj fawā laukā reis usgahjis almini, kas pa pufsei gulleja semmē un bij ar fuhnahm un nestaidrahm semmehm apaudsis un kad tu to pazehli, tad tur appalschā atraddi wiffadus tahpus un kustonus. Medsi ta irr bilde no grehzigā zilweka firds, kas eegrimmusti pasauls nihzigā buhshana, apsegta ar pasauls un meefas kahribas luhich-nahm, un sem kurras kustahs tee grehzigu kahribu nestaidree kustoni. Tahdu firdi nemm tas fw. Gars, iszell to no tahs nestaidribas, nemm to spehzigu ahmuri ta fwehta Deewa wahda un eefahl to almini apzirst. Winsch no-kappa to augstprahtibu, to paschtaifnibu, to mantas kahribu, to firds neschlihtibu. Tahdi ahmura fitteenti gan nau mihli, tee fahp un dascha firds lohzahs un behglo un turrahs pretti tam fw. garra darbam. Bet fur winnam atwehl fawu darbu darriht, fur no ta nestaidra, kaut ka augfscha almina appalsch wiinna rohlahm rohдахs jaunš almins, lihdsens, skaidris un jauks. Scho almini winsch tad nemm un leet to fawā ehkā tai weetā, ko preeksch ta isredsejis.

Gewehro tahlahl: Pee ehlas irr wajadfsigi daschabi almini, leeli un masi, smalki un praštaki, bet katram irr fawa weeta, fur winsch derr un kalpo wiffai tai ehkai. Tapehja nenoflumsti tamdehl, ka tu warbuht ne-effi Kristus draudse weens no teem warreneem pihlareem un stabbeem, us ko wiffi inhlo, bet warbuht tik mas, nezeenihgs admin-tinsch un stahwi eesprausts kahdā apflehtā laktinā. Ispildi tik to weetu, fur effi nolikts, darri kas jabara, tad sinni, ka tu effi tikpat derrihgs preeksch wiffas tahs leelas ehlas, ka kates zits.

Beidsoht leez wehrā: Ehkā weens almins nesš ohtru un tohp pats atkal no zitta nests, bet wiffi tohp nesti un faturrekt no ta pamatta. Ta stahw tee kristigi zilweki fawā starpā un us to Kungu Jesu Kristu.

(Uf preekschu beizams.)